

- ۱۱ سخن ناشر
 ۱۵ سپاسگزاری
 ۱۷ [۱] آری ما می توانیم!
 ۲۷ [۲] هوس
 ۴۱ [۳] همه آنچه در سر توست
 ۴۹ [۴] آرزوها
 ۵۹ [۵] بالادست
 ۶۶ [۶] واکنشگری
 ۷۸ [۷] استفاده از کیندل
 ۸۱ [۸] آهسته، آهسته
 ۹۳ [۹] اعترافات حقیقی
 ۱۰۰ [۱۰] گمشده
 ۱۰۵ [۱۱] اندرز ابوت هیو
 ۱۱۲ [۱۲] بازگشت پیروزمندانۀ ادلر و فن دورن
 ۱۱۷ [۱۳] توجه انعطاف پذیر
 ۱۲۰ [۱۴] آموزش دیدن
 ۱۳۰ [۱۵] سکوت لطفاً
 ۱۴۰ [۱۶] باری دیگر، با احساس
 ۱۴۷ [۱۷] قاضی، هیئت منصفه، جلاد
 ۱۵۰ [۱۸] در انزوا، برای معاشرت
 ۱۵۷ [۱۹] سرنديپ
 ۱۶۱ [۲۰] چگونه شروع شد
 ۱۶۷ یادداشتی درباره منابع
 ۱۸۳ پی نوشت ها
 ۱۹۳ نمایه

سخن ناشر

امروزه، در نظر اهل فرهنگ و اندیشه، افول کتاب‌خوانی یکی از ملموس‌ترین بحران‌های جامعه ماست. هر روز اخبار و آمار جدید و گاه مبالغه‌آمیزی درباره بحران کتاب‌خوانی و درصد رو به کاهش کتاب‌خوان‌ها می‌شنویم. گاهی قیمت کتاب عامل روی گرداندن از کتاب‌خوانی معرفی می‌شود و گاهی محتوای نامناسب کتاب‌ها، ترجمه و تألیف‌های بد و شیوع رسانه‌های دیجیتال. اما تأمل درباره برخی سؤال‌ها شاید نگاه ما را به خواندن و چالش اصلی آن تغییر دهد: آیا می‌توانیم تفاوت بارزی میان خواندن و نخواندن قائل شویم؟ آیا نخواندن، همیشه و در هر حال، آسیب است؟ آیا مشکل بسیاری از خوانندگان بالقوه این نیست که نمی‌دانند چه کتابی بخوانند؟ آیا بهتر نیست، به جای راهنمایی مخاطبان با رویکردی هنجاری، اشتیاقی برای خواندن مطابق با نگرش شخصی در خوانندگان ایجاد کنیم؟ در مجموعه «خواندن»، به دنبال نشان دادن جنبه‌هایی از این مسائل هستیم که در بحث‌های امروزی ما کم‌رنگ هستند.

لذت خواندن در عصر حواس‌پرتی کتابی است درباره خواندن بر اساس میل درونی و گرایش‌های شخصی. آلن جیکوبز، منتقد و پژوهشگر ادبی و استاد دانشگاه ییلر، با تکیه به تجربه کتاب‌خوانی خود، خوانندگان کتابش را دعوت می‌کند تا تمام راهنماهای کتاب‌خوانی و فهرست‌های «باید/نباید بخوانید» را کنار بگذارند و، با آغاز کردن از هوس، لذتشان از کتاب‌ها را بکاوند و راهنمای کتاب‌خوانی قرار دهند.

انتشارات ترجمان علوم انسانی در انتخاب و انتشار برخی از آثار این مجموعه از مشورت و پشتیبانی «نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور» بهره‌مند شده است. امیدواریم حاصل تلاشمان، پیش از هر چیز، کتاب‌هایی لذت‌بخش و خواندنی دربارهٔ کتاب‌ها باشد و عشق به خواندن را جایگزین هراس و اکراه از خواندن کند.

خواننده بدانند که آنان که همیشه از خواندن بیزار، یا آنان که نسبت به آن بی تفاوت بوده‌اند ممکن است چیز دندان‌گیری در این کتاب نیابند. اما آنان که جرعه‌ای از جام مالا مال از لذت، خرد و شادی خواندن را نوشیده‌اند، حتی اگر مدت‌ها پیش بوده باشد، مخاطبانی هستند که این کتاب برایشان نوشته شده است.

سیاسگزاری

در کتابی درباره خواندن از چه کسی باید تشکر کرد؟ از والدینم که به من خواندن آموختند؟ کسانی که در تمام این سال ها کتاب هایی را توصیه کردند که در نهایت زندگی مرا تغییر داد؟ بله و بله، اما اگر مراقب نباشم این را پایانی نیست. تقدیم نامه اول کتاب [به دانشجویانم] نشان دهنده دینی اساسی است که از قدردانی بابت آن مخصوصاً خشنودم؛ و حال، با التزام تمام به گزیده گویی به چند مورد دیگر اشاره می کنم:

ویراستارم، سینتیا رید، که مشوق و حامی این پروژه بود، آن را اصلاح کرد، در پی وضوح بود، حکایت هایی را پیشنهاد کرد و در طول فرایند نوشتن، با خوش رویی و مهربانی، با من در تماس بود؛

تمامی دست اندرکاران انتشارات دانشگاه آکسفورد که حرفه ای گری و ادبشان سرمشق وار بوده است؛

کارگزارم، کریستی فلچر، که به طرق بسیار زیادی زندگی این نویسنده را آسان تر ساخته است؛

سوزان هلمن، تیم لارسن، برایان مک گرا، دن ترایر و جان ویلسون که آخرین دست نویس کتاب را خوانده و نصایح بسیار مفیدی ارائه دادند (که اکثراً، امانه در تمام موارد، پذیرفتم)؛

خوانندگان و نظردهندگان وبلاگم، تکست پترنز (<http://text-patterns.com>)، که در آن بسیاری از ایده‌های این کتاب برای اولین بار محک خوردند؛ همسرم تری و پسرم وزلی که در طول نوشتن این کتاب حمایت، تسکین، تشویق، خوش‌بینی و تمام دیگر اشکال عشق خانوادگی را عرضه داشتند؛

و در آخر، شرکت‌کنندگان سمینار پروژه الهیات زیسته^۱ در شهر ویرجینیا: سوزان هلمن سابق‌الذکر، کارلوس آیر، مارک گورنیک، پاتریشیا همپل، چارلز مارش (مدیر و سرپرست)، و چاک متیوز. شاید تنها آن‌ها خواهند فهمید که این کتاب به چه معنا تمرینی است در الهیات زیسته. یاری آن‌ها طی چند سال گذشته معنای زیادی برایم داشته است و امیدوارم که اعتماد و دیگر پیوندهای طی سال‌های آتی باقوت پایدار بمانند.

۱. The Project on Lived Theology: پروژه‌ای که در سال ۲۰۰۰ با هدف ارتباط برقرارکردن میان الهیات و تجربیات زندگی شکل گرفت و با دعوت از الهی‌دانان و پژوهشگران حوزه ادیان در کنار مردم عادی تحقیقی جامع درباره ابعاد رابطه دین و زندگی در چارچوب ادیان ابراهیمی شکل داده است [مترجم].

آری، ما می‌توانیم! چندی پیش پسر نوجوانم سلانه سلانه قدم به اتافی گذاشت که در آن مشغول خواندن بودم، و سرش را کج کرد تا عنوان کتابی را که در دستام بود ببیند، کتاب کلاسیک و ارجمند چگونه کتاب بخوانیم^۱، اثر مورتیمر ادلر^۲ و چارلز فن دورن^۳. او گفت: «ای داد! این رو باید پارسال تو مدرسه می‌خوندم. شاید چیزی درباره‌ی چطور خواندن کتاب یاد می‌گرفتم، اما بعد از اون هیچ وقت نخواستم که دوباره کتاب بخونم».

مورتیمر ادلر در سال ۱۹۴۰ نخستین ویرایش از چگونه کتاب بخوانیم را منتشر کرد و بعدها اظهار کرد که از محبوبیت سریع و ماندگار آن متعجب شده است. هرچند ادلر از برخی جنبه‌ها ابایی از ابراز نخبه‌گرایی اش نداشت - این اعتقاد که بعضی از کتاب‌ها کتاب‌های تراز اول^۴ هستند و این باور که همین کتاب‌ها هستند که بیش از همه ارزش خواندن دارند به سراسر زندگی اش روح بخشید - چگونه کتاب بخوانیم متعلق به سنت ارزشمند عوام‌گرایی آمریکایی است. شالوده‌سراسر این اقدام متهورانه این عقیده‌ی راسخ بود که لازم نیست هزینه‌ی زیادی صرف مدرک دانشگاهی کنید تا بتوانید حتی چالش‌برانگیزترین متون را نیز با مهارت بخوانید؛ به جای آن، کمی راهنمایی لازم دارید - به اندازه‌ی یک جلد کتاب مملو از تدابیر و راهبردهای توصیه‌شده -

1. *How to Read a Book*

2. Mortimer Adler

3. Charles van Doren

۴. Great Books: همچنین مخفف نام مجموعه‌ای ۶۰ جلدی از برترین آثار کلاسیک ادبیات غرب است [مترجم].

و بعد خودتان به تنهایی می‌توانید راهتان را تا قله‌های دانایی ادامه دهید و خود را لایق سنت غنی ای^۱ کنید که ادلر خود تنها شاگردی فروتن برای آن بود. راهنمای ادلر برای خواندن مثل برنامه^۲ «نرمش پویا»^۳ ی چارلز اطلس^۴ برای بدن سازی بود: برنامه‌ای معقول و عملی برای آمریکایی طبقه^۵ متوسطی که شهامت انجام کارها به تنهایی^۶ را دارد. (قطعاتی ترغیبی در چگونه کتاب بخوانیم وجود دارند که بسیار به گفتار چارلز اطلس شبیه‌اند: «فقط با قدرت ذهنتان بر روی نمادهایی که پیش رویتان است به نحوی عمل می‌کنید که به تدریج خود را از وضعیت فهم کمتر به وضعیت فهم بیشتر ارتقا می‌دهید». این معادل فکری رویکرد «نرمش پویا»^۷ ی اطلس به بدن سازی است که به جای استفاده از وزنه‌ها «ماهیچه را علیه ماهیچه به جنگ و امی دارد»^۸). و در زمانه‌ای که آمریکایی‌های نسبتاً کمی به دانشگاه می‌رفتند و آمریکایی‌های باز هم کمتری به دانشگاه‌هایی با تأکید بر علوم مقدماتی^۹، معلوم شد که عطش عظیمی وجود دارد برای این جنس تعلیمات مطمئن که ادلر ارائه می‌داد.

وقتی سه دهه بعد ادلر از چارلز فن دورن یاری طلبید تا به او کمک کند راهنمای خواندندش را بازنویسی کند، بافت اجتماعی آمریکا به نحو قابل ملاحظه‌ای تغییر کرده بود. تا حد زیادی به دلیل لایحه^{۱۰} جی. آی. ۵^{۱۱} پس از جنگ، که شهریه^{۱۲} دانشگاه سربازان برگشته از جنگ را می‌پرداخت، در آن زمان درصد بسیار بیشتری از آمریکایی‌ها به دانشگاه می‌رفتند. ممکن است فکر کنیم که در چنین شرایطی دستورات ادلر ارزش کمتری می‌داشتند، اما او استدلال کرد که دانشگاه‌ها چنان زیاد بر اشاعه^{۱۳} واقعیت‌های علمی و چنان کم بر جست‌وجوی فهم تمرکز کرده‌اند که، علی‌رغم افزایش تعداد کسانی که به دانشگاه رفته‌اند، توانایی‌های خواندن عموم آمریکایی‌ها پیشرفت چندانی نداشته است. علاوه بر آن، اتفاق دیگری نیز از دهه^{۱۴} ۱۹۴۰ به بعد افتاده است: تلویزیون.

۱. The Great Tradition: اشاره‌ای است به نام کتابی در نقد ادبی از اف. آر. لیبویس که در آن برترین رمان‌نویس‌های انگلیس را معرفی می‌کند [مترجم].

2. Charles Atlas

3. do-it-yourself

۴. Liberal arts: علوم مقدماتی (مقدمات) در اروپای قرون وسطا به هفت علمی گفته می‌شد که محصلان در تمامی رشته‌ها می‌بایستی به یادگیری آن‌ها اهتمام می‌ورزیدند. این علوم عبارت‌اند از: دستور زبان، علم منطق، علم بلاغت، هندسه، حساب، نجوم و موسیقی [مترجم].

۵. G.I. Bill: لایحه‌ای که منجر به تصویب قانونی در آمریکا برای بهره‌مندی سربازان بازمانده جنگ جهانی دوم از مزایای مختلف معیشتی شد. از جمله این مزایا عبارت بود از پرداخت هزینه‌های آموزشی در دبیرستان و دانشگاه، وام‌های کم بهره برای راه‌اندازی کسب‌وکار و حقوق بیکاری به مدت یک سال [مترجم].